

อุบัติเหตุและแนวทางป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดกับนักเรียนอนุบาล
ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

นายกุลพงษ์ สุขเกิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุศึกษา ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-6307-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ACCIDENTS AND WAYS OF ACCIDENT PREVENTION AMONG
KINDERGARTEN STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Kunlapong Sukkerd

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Health Education
Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology

Faculty of Education
Chulalongkorn University

Academic year 2004

ISBN 974-17-6307-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อุบัติเหตุและแนวทางป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดกับนักเรียนอนุบาลใน
โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
โดย นาย กุลพงษ์ สุขเกิด
สาขาวิชา สุขศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สิริ กาญจนวาสี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สุขนทรทรัพย์)

ศูนย์วิทยพัชฌา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กุลพงษ์ สุขเกิด : อุบัติเหตุและแนวทางป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอนุบาลใน
โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร (ACCIDENTS AND WAYS OF ACCIDENT
PREVENTION AMONG KINDERGARTEN STUDENTS IN BANGKOK
METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เอมอัชมา วัฒนบูรานนท์,
162 หน้า. ISBN 974-17-6307-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะการเกิดอุบัติเหตุ สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ
และแนวทางป้องกันอุบัติเหตุของนักเรียนอนุบาล สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
ซึ่งประกอบด้วย การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูประจำชั้น การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และ
การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ลักษณะการเกิดอุบัติเหตุพบว่า อุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นการหกล้ม การวิ่งชนกัน และ
การลื่นล้ม ทำให้เกิดบาดแผลถลอก ฟกช้ำ และเคล็ดขัดยอกในบริเวณหัวเข่า ศีรษะ ข้อศอก
และฝ่ามือ บริเวณที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นบริเวณสนามเด็กเล่น ซึ่งมักเกิดในช่วงเวลาพัก
กลางวัน เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น ส่วนใหญ่ครูประจำชั้นหรือพี่เลี้ยงจะปฐมพยาบาลให้นักเรียนก่อน
หากมีอาการหนักก็จะส่งห้องพยาบาลหรือโรงพยาบาลต่อไป
2. สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากตัวนักเรียน
3. แนวทางป้องกันอุบัติเหตุ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายป้องกันอุบัติเหตุ มี
มาตรการป้องกันอุบัติเหตุ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบาย
มีกิจกรรมป้องกันอุบัติเหตุ มีการฝึกปฏิบัติเวลาเกิดไฟไหม้ มีการจัดทำรายงานการเกิดอุบัติเหตุ
และมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##4583658227 :MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD : ACCIDENTS / WAYS OF ACCIDENT PREVENTION

KUNLAPONG SUKKERD : ACCIDENTS AND WAYS OF ACCIDENT
PREVENTION AMONG KINDERGARTEN STUDENTS IN BANGKOK

METROPOLIS : THESIS ADVISOR : ASST.PROF. AIM-UTCHA

WATTANABURANON, Ed.D. 162 pp. ISBN 974-17-6307-7

The proposes of this research were to study the accident characteristics, causes of accidents and ways of accident prevention among kindergarten students in Bangkok Metropolis. The quality research was employed. The data collection was composed of school administrator and classroom teacher interviews, students behavior observation and related documents study.

The findings were as follows :

1. Accident characteristics were falling, bumping and slipping . The injuries were scraping, bruising and spraining in the areas of knee, head, elbow and plam. Most accidents were occurred in the playgrounds during lunch time. After the accidents, classroom teachers or assistant staff would do the first aid for the minor injuries and refer to the physicians or the hospitals for the serious cases.
2. Causes of accident mostly came from the students themselves.
3. Ways of accident prevention were setting of the accident prevention policy; accident prevention strategies; committee setting and policy meeting; accident prevention activities; fire drill activities; accident reports, following up and evaluation.

Department Curriculum, Instruction and Educational Technology

Field of study Health Education

Academic year 2004

Student's signature.....*Kunlapon Sukkerd*

Advisor's signature.....*Aim-utcha Wattananon*

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ทุกท่านที่ให้กำลังใจและคำแนะนำที่มี คุณค่างานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาเสนอแนะแนวการสัมภาษณ์ จนได้เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร โรงเรียน และครูประจำชั้นอนุบาลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้กำลังใจ ห่วงใยผู้วิจัยทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย..... 3
	ขอบเขตการวิจัย..... 3
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 3
	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 4
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 4
2	ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 5
	ความหมายของอุบัติเหตุ..... 5
	สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ..... 5
	ทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ..... 6
	การป้องกันอุบัติเหตุ..... 8
	การบริหารและการจัดระบบความปลอดภัย..... 12
	การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา..... 16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 19
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 27
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 27
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 30
	การสร้างเครื่องมือ..... 30

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1	
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2	
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความหมายของอุบัติเหตุ.....	5
สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ.....	5
ทฤษฎีการเกิดอุบัติเหตุ.....	6
การป้องกันอุบัติเหตุ.....	8
การบริหารและการจัดระบบความปลอดภัย.....	12
การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การสร้างเครื่องมือ.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การตรวจสอบข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การเสนอข้อมูล.....	34
4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของกลุ่มโรงเรียน.....	35
ตอนที่ 2 อุบัติเหตุและแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุ.....	38
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผล.....	125
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	132
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป.....	133
รายการอ้างอิง.....	134
ภาคผนวก	
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	139
ข. หนังสือขอความร่วมมือ.....	140
ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	144
ง. รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย.....	152
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	162

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มโรงเรียน.....	103
------------	--	-----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย